

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๒๒๘

สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ (เรื่อง การทำสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน)

กราบเรียน/เรียน รอง - นรม. ทุกท่าน, รัฐ - นร. ทุกท่าน, กระทรวง กรม, เลขา - คสช.

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๑๕๕ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๑๐๑/๓๕๘๘ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๘

ตามที่ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ (เรื่อง การทำสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน) มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป นั้น

กระทรวงยุติธรรมได้เสนอขอแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ (เรื่อง การทำสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน) มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ โดยให้แก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ในส่วนของข้อ ๑ จากเดิม "สัญญาทุกประเภทที่หน่วยงานของรัฐทำกับเอกชนในไทยหรือต่างประเทศ ไม่ว่าจะป็นสัญญาทางปกครองหรือไม่ ไม่ควรเขียนผูกมัดในสัญญาให้มอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาด แต่หากมีปัญหาหรือความจำเป็น หรือเป็นข้อเรียกร้องของคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นรายๆ ไป" เป็น "สัญญาที่หน่วยงานของรัฐทำกับเอกชนในไทยหรือต่างประเทศ ไม่ว่าจะป็นสัญญาทางปกครองหรือไม่ ถ้าเป็นกรณีดังต่อไปนี้

(๑) สัญญาที่ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖

(๒) สัญญาสัมปทานที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ให้สัมปทาน
หน่วยงานของรัฐไม่ควรเขียนผูกมัดในสัญญาให้มอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาด แต่หากมีปัญหาหรือความจำเป็น หรือเป็นข้อเรียกร้องของคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นรายๆ ไป"

๒. สำหรับสัญญาใดที่ส่วนราชการต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และสัญญามีข้อระบุให้ให้อนุญาโตตุลาการโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ สัญญานั้นยังคงต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบด้วย

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนยืนยันมาและถือปฏิบัติต่อไป/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

(นายอำพน กิตติอำพน)

เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๕ (ณัฐรา)

หมายเหตุ	อัยการสูงสุด	จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
	รอง นรม., รัฐ - นร.	จึงเรียนยืนยันมา
	กระทรวง	จึงเรียนยืนยันมาและถือปฏิบัติต่อไป
	องค์กรอิสระ/เลขา - คสช.	จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
	กรม	จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๑๐๑/๓๕๕๘

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ศ15903
วันที่ : ๘1222/58
วันที่ : 11 มี.ย. 58 เวลา : 13:27

กระทรวงยุติธรรม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๒๐

๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สรุปผลการสัมมนา ๒ ครั้ง
๓. สรุปผลประชุมการหารือเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘

ด้วยสถาบันอนุญาโตตุลาการขอเสนอเรื่อง ขอแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ (เรื่องการทำสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน) ให้ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๗ (เรื่องการทำสัญญาสัมปทานระหว่างรัฐกับเอกชน) ในส่วนของข้อ ๑ เป็น "๑. สัญญาทุกประเภทที่หน่วยงานของรัฐทำกับเอกชนในไทยหรือต่างประเทศ ไม่ว่าจะ เป็นสัญญาทางปกครองหรือไม่ ไม่ควรเขียนผูกมัดในสัญญาให้มอบข้อพิพาทให้คณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาด แต่หากมีปัญหา หรือมีความจำเป็น หรือเป็นข้อเรียกร้องของคู่สัญญาอีกฝ่ายที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นรายๆ ไป" ต่อมา คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ มอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมเร่งรัดการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ (เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.) ที่ให้กระทรวงยุติธรรมรับไปพิจารณาทหาแนวทางการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหที่อาจเกิดจากการทำสัญญา การบริหารสัญญาและการตั้งอนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาทของสัญญา ระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน ให้แล้วเสร็จโดยเร็วภายใน ๒ เดือน แล้วให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ (ที่ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๗) ทำให้เกิดการตีความว่ารัฐบาลไม่สนับสนุนการใช้วิธีอนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาทและส่งผลให้เกิดทัศนคติเชิงลบต่อการใช้อนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาททั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงผลกระทบเชิงลบต่อบรรยากาศการลงทุน ตลอดจนความเชื่อมั่นของนักลงทุน รวมถึง

/พันธกรณี...

พันธกรณีที่ประเทศไทยต้องปฏิบัติตามอนุสัญญาหรือความตกลงต่างๆ ซึ่งกำหนดให้ใช้วิธีอนุญาโตตุลาการ ในการระงับข้อพิพาท และส่งผลให้สัญญาภาคีรัฐทุกชนิดจะต้องขออนุมัติเป็นรายกรณีไปทำให้ใช้ ระยะเวลาานานมากขึ้นและเป็นการเพิ่มขึ้นขั้นตอนให้แก่หน่วยงานภาครัฐทำให้เสียโอกาสในทางธุรกิจอย่าง น่าเสียดาย ทั้งนี้ไม่อาจปฏิเสธได้ว่ามติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวนำมาซึ่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และทัศนคติที่มี ต่อระบบอนุญาโตตุลาการ และเป็นผลให้หน่วยงานที่ประสงค์จะระงับข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการในสัญญาที่จะ ทำกับเอกชนจะต้องผ่านขั้นตอนการขอความเห็นจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและสำนักงานอัยการ สูงสุด ซึ่งจะทำให้การพิจารณาให้ความเห็นเป็นเรื่องๆ ไป โดยไม่มีการวางหลักเกณฑ์กลางในการพิจารณา นอกจากนี้มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวยังเป็นอุปสรรคต่อการทำสัญญาที่หน่วยงานของรัฐไปลงทุนในต่างประเทศ อีกด้วยเนื่องจากการทำงานที่ละเอียดและปฏิบัติตามระบบกระบวนการพิจารณาทางศาลของต่างประเทศที่รัฐไทย เข้าไปลงทุน รวมถึงความแตกต่างกันของบทบัญญัติกฎหมายภายใต้บังคับและข้อจำกัดดังกล่าวประเทศไทย ย่อมตกอยู่ในสถานะที่เสียเปรียบในการต่อสู้คดี ตลอดจนความเชื่อมั่นของแต่ละฝ่ายในการพิจารณาว่าจะขึ้น ศาลในประเทศของคู่สัญญาฝ่ายใดก็เป็นเรื่องศักดิ์ศรีในการเจรจาที่อาจหาทางออกมิได้ ดังนั้น กระบวนการ อนุญาโตตุลาการจึงเป็นทางออกที่เหมาะสมที่สุด ดังนั้น การที่มติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้ต้องขออนุมัติ เป็นรายกรณีไปจึงทำให้ใช้ระยะเวลานานมากขึ้นและเป็นการเพิ่มขึ้นขั้นตอนให้แก่หน่วยงานภาครัฐ

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

- มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๗ กำหนดให้ สัญญาสัมปทาน ในกฎหมายปัจจุบันเป็นสัญญาทางปกครอง จึงควรนำคดีพิพาทเหล่านั้นส่งไปศาลปกครองหรือศาลยุติธรรม กรณีที่เป็นสัญญาที่รัฐทำกับเอกชนในไทยหรือต่างประเทศ ไม่ควรเขียนผูกมัดในสัญญาให้มอบข้อพิพาท ให้คณะอนุญาโตตุลาการชี้ขาด แต่หากมีความจำเป็นหรือเป็นข้อเรียกร้องของคู่สัญญาอีกฝ่าย ให้เสนอ คณะรัฐมนตรีอนุมัติเป็นรายๆ ไป

- มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ได้มีมติเห็นชอบว่า คำว่า สัญญา ที่รัฐทำกับเอกชนไทยหรือต่างประเทศ ให้หมายถึง “สัญญาสัมปทาน” เท่านั้น

- มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๗ มีมติยกเว้นให้นำอนุญาโตตุลาการ มาใช้กับประเทศที่ทำสัญญาคุ้มครองการลงทุน และ FTA ซึ่งได้รับการเสนอโดยกระทรวงการต่างประเทศ

- มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ มีมติเห็นควรให้ปรับปรุง มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๗ ในส่วนของข้อ ๑ จากคำว่า “สัญญาสัมปทาน” เป็น “สัญญา ทุกประเภทที่หน่วยงานของรัฐทำกับเอกชนในไทยหรือต่างประเทศ ไม่ว่าจะ เป็นสัญญาทางปกครองหรือไม่ ไม่ควรเขียนผูกมัดในสัญญาให้มอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาด แต่หากมีปัญหาหรือความจำเป็น หรือเป็นข้อเรียกร้องของคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นราย ๆ ไป”

- มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ มีมติให้กระทรวงยุติธรรมรับไป พิจารณาหาแนวทางการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ที่อาจเกิดจากการทำสัญญา การบริหารสัญญาและการตั้งอนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาทของสัญญา ระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน ให้แล้วเสร็จโดยเร็วภายใน ๒ เดือน แล้วให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

- มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ มีมติให้ในส่วนของการปรับปรุง มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ มอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมเร่งรัดดำเนินการหาแนวทาง ในการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาทของสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน ให้แล้วเสร็จ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

สถาบันอนุญาโตตุลาการได้จัดให้มีการสัมมนาเพื่อศึกษาเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ จำนวน ๒ ครั้ง คือ

ครั้งที่ ๑ สัมมนาเรื่อง “ อุปสรรคและความท้าทายของการใช้อินญาโตตุลาการกับสัญญาภาครัฐ ” เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

ครั้งที่ ๒ สัมมนาเรื่อง “ สัญญาภาครัฐที่เหมาะสมกับการใช้อินญาโตตุลาการ ” เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘

ผลการสัมมนาดังกล่าวข้างต้น ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยข้อ ๑

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ (ที่ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๗) ส่งผลให้สัญญาภาครัฐทุกชนิดจะต้องขออนุมัติเป็นรายกรณีไปทำให้ใช้ระยะเวลานานและเป็นการเพิ่มขึ้นตอนให้แก่หน่วยงานภาครัฐทำให้เสียโอกาสในทางธุรกิจ

๓. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ขอเสนอแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

สถาบันอนุญาโตตุลาการเห็นควรให้แก้ไขมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ในส่วนข้อ ๑ จากเดิม “สัญญาทุกประเภทที่หน่วยงานของรัฐทำกับเอกชนในไทยหรือต่างประเทศ ไม่ว่าจะ เป็นสัญญาทางปกครองหรือไม่ ไม่ควรเขียนผูกมัดในสัญญาให้มอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาด แต่หากมีปัญหาหรือความจำเป็น หรือเป็นข้อเรียกร้องของคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นราย ๆ ไป” เป็น “สัญญาที่หน่วยงานของรัฐทำกับเอกชนในไทยหรือต่างประเทศ ไม่ว่าจะ เป็นสัญญาทางปกครองหรือไม่ ถ้าเป็นกรณีดังต่อไปนี้

(๑) สัญญาที่ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖

(๒) สัญญาสัมปทานที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ให้สัมปทาน

หน่วยงานของรัฐไม่ควรเขียนผูกมัดในสัญญาให้มอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาด แต่หากมีปัญหาหรือความจำเป็น หรือเป็นข้อเรียกร้องของคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นราย ๆ ไป”

อนึ่ง เนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติที่เกี่ยวข้องกับมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ คือ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งทางสถาบันอนุญาโตตุลาการได้จัดประชุมหารือร่วมกับกระทรวงยุติธรรม และสำนักงานอัยการสูงสุด เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ โดยกระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องการบริหารสัญญา และอยู่ระหว่างการศึกษาร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยสัญญาของรัฐที่มีการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. และจะนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีในวาระอันสมควรต่อไป สำนักงานอัยการสูงสุดได้เคยร่วมพิจารณา

/ร่างระเบียบ...

ร่างระเบียบดังกล่าวและเห็นชอบในหลักการและพร้อมให้ความร่วมมือกับกระทรวงยุติธรรมในการดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยข้อ ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

~~พ. ๙๗๖๖~~

(ไพฑูริย์ คุ้มฉายา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สถาบันอนุญาโตตุลาการ K. Dirimulic

โทร.๐๒- ๖๗๓๙๖๑๙

โทรสาร๐๒ - ๖๗๓ ๙๖๑๖